

Mnichovská dohoda

Rok 1939

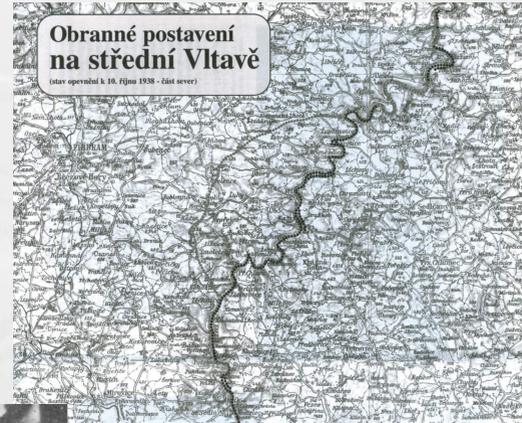
Mnichovská dohoda

Mnichovská konference čtyř velmocí (Velká Británie, Francie, Itálie a Německo) 29. - 30. 9. 1938 rozhodla o odstředění pohraničních území českých zemí ve prospěch Německa. Československo se tomuto diktátu podřídilo. V říjnu Polsko obsadilo Těšínsko a území na Oravě a Spiši, velkou část jižního Slovenska získalo Maďarsko. Československá republika tak ztratila 30 % svého území a 34 % obyvatelstva. Cesta k zániku demokratického československého státu a jeho začleňování do německé Říše se otevřela.

Ze zabaného pohraničí přicházely do vnitrozemí tisíce uprchlíků, kteří ztratili nejen domov, ale i práci. Byli mezi nimi i němečtí antifašisté a Židé. Pro ty, kteří přišli do Sedčian, zřídilo město dočasnou ubytovnu v domově č.p. 29 na náměstí, děti utečenců (asi 30) našly přechodný domov v modlitebně metodistické církve v Havlíčkově ulici. Část mužů byla zařazena do pracovního praporu č. 104 (ubytování na zámku Kosova Hora), který byl nasazen na stavbu silnice č. 18.

Vstup Wehrmachtu do českých zemí

Obranné postavení na střední Vltavě (stav operativní k 10. říjnu 1938 - část sever)

Odchod čsl. vojska z pohraničí počátkem října 1938

Na výřezu mapy je zachycena linie čsl. opevnění ve středním Povltaví budovaná v roce 1938.

Betonové pevnůstky, tzv. řopky na pravém břehu Vltavy

- ▲ u bývalých Pardovic
- ◀ u Kamýku nad Vltavou

Stavba mostu přes Sedlecký potok v roce 1938 - 39 patřila k budované silnici č. 18 směr Votice, Sedčiany - Příbram. Vltavu překračovala novým mostem u Věstce.

Na stavbě této strategické komunikace našlo práci mnoho nezaměstnaných, byl zde nasazen i stavební prapor z Kosovy Hory.

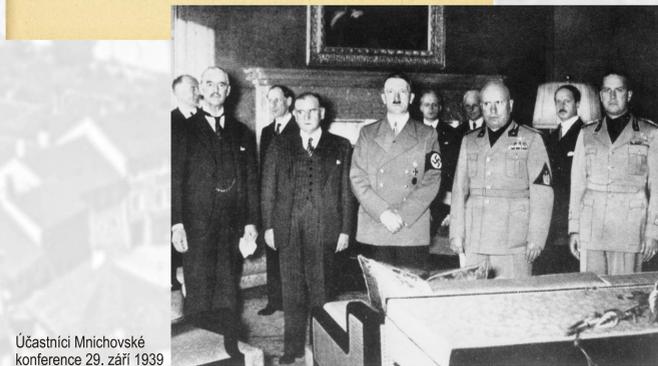
Pohled na Sedčiany od východu. V levém rohu snímku z roku 1940 je zachycena nově postavená silnice č. 18.

Rok 1939

Rozbití oslabeného československého státu se dovršilo v březnu 1939, kdy se oddělilo Slovensko a Podkarpatskou Rus připojilo Maďarsko. Zbytek republiky obsadili 15. března Němci a den poté byl vyhlášen protektorát Čechy a Morava jako část Velkoněmecké říše. V čele státu stál státní prezident dr. Emil Hácha, výkonným orgánem byla protektorátní vláda. Rozhodující moc však měli ve svých rukou nacisté, kteří vybudovali vlastní okupační správu, v jejímž čele stál říšský protektor jako zástupce Adolfa Hitlera a zmocněnec říšské vlády.

Již 15. března 1939 byla zahájena akce Gitter (Mříže), při níž byli zatýkáni čeští komunisté a němečtí antifašisté - emigranti. V Sedčanech bylo zajištěno 7 komunistů (Josef Hruška, Jindřich Vyterna, Stanislav Vejvara, Jan Hejna, František

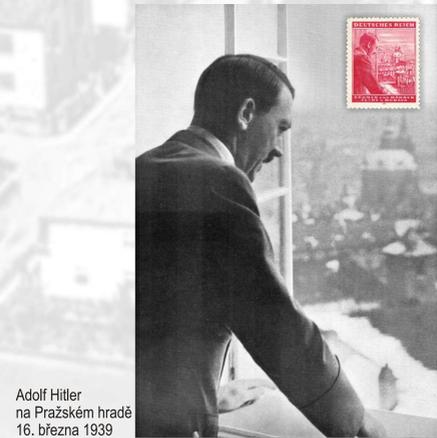
Jindra a Antonín Novotný) a 10 německých emigrantů. Komunisté byli po několika dnech z vězení propuštěni, němečtí antifašisté však putovali přímo do koncentračních táborů, kde většinu z nich čekala smrt.

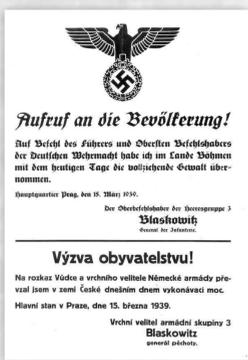
Účastníci Mnichovské konference 29. září 1939

Mapa zachycuje hranice Česko-Slovenska po Mnichovu.

Adolf Hitler na Pražském hradě 16. března 1939

Letecký snímek Sedčian z roku 1939

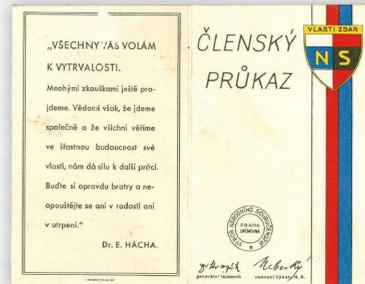
Život v protektorátu Čechy a Morava

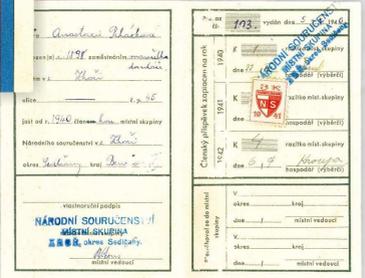
Ukazatel směru na neveklovském náměstí s dvojjazyčnými názvy obcí

Protektorátní papírové peníze

Průkaz členů Národního souručenství

Život v protektorátu

Němečtí okupanti se zmocnili veškerých zásob a zbraní čsl. armády, postupně ovládli státní finance, banky i průmyslové závody. Ve veřejné správě zavedli jako přednostní řeč němčinu a poněmčili názvy všech obcí, označení ulic, obchodů, dopravních směrův atd. Školství a kultura se měly stát prostředkem soustavného poněmčování.

Jedinou českou politickou organizací se stalo Národní souručenství, které mělo vyjadřovat a obhajovat jednotu českého národa.

Hospodářský život, založený v době 1. republiky na volné soutěži podniků, byl postupně podřízen regulačním zásahům okupačních úřadů (příděl surovin, počty pracovníků, státní zakázky atd.)

Na podzim 1939 došlo také k regulaci zásobování potravinami a dalšími produkty zavedením lístkového systému (od 1. října 1939).

Počátky odboje proti okupantům

Odpor obyvatelstva proti německé okupaci se již v prvních měsících roku 1939 projevoval stále otevřeněji. Nejinak tomu bylo i na Sedlčansku, kde se mimo jiné objevily letáky s protifašistickým obsahem.

Velikou národní manifestací a projevem odporu proti okupantům se stalo v krajině středního Povltaví odhalení památníku neveklovskému rodákovi opatu Zavoralovi. Akt se konal 28. 9. 1939, v den svátku sv. Václava, na skalním ostrohu nedaleko hradu Ostromeč (na pravém břehu Vltavy). Na tomto místě (dnes známém jako Vyhlička opata Zavorala) se shromáždilo několik set obyvatel, kteří manifestovali svůj nesouhlas s porobou a požadovali obnovu samostatnosti ČSR.

Po protifašistických demonstracích 28. října a 15. listopadu 1939 u příležitosti pohřbu studenta Jana Opletala se němečtí okupanti rozhodli tvrdě zakročit proti studentům a vysokým školám. VŠ byly uzavřeny, studenti zatýkáni a část z nich na příkaz gestapa poslána do koncentračních táborů, devět studentů bylo popraveno.

Sedlčanský děkan František Bučil

Budova děkanství (druhá zleva) na Komenského náměstí. Snímek z roku 1938.

Lístky na potraviny.

Miroslav Buzek ze Sedlčan, student VŠ v Praze, zatčen 17. listopadu 1939, vězněn do roku 1942 v Sachsenhausenu.

Jaroslav Jindrák ze Sedlčan, student VŠ v Praze, zatčen 18. listopadu 1939 a vězněn do 27. ledna 1942 v Sachsenhausenu.

Karel Houdek, student VŠ, zatčen v Brně a vězněn v koncentračním táboře v Sachsenhausenu.

Kamenný kříž na Vyhlička opata Zavorala nad řekou Vltavou

Bekanntmachung!

Es wird hiermit erklärt, dass die Dauer der Besetzung der tschechischen Gebiete durch die Deutschen nun drei Jahre erreicht hat. Die tschechischen Behörden sind auf die Dauer von drei Jahren geschlossen, keine Wahlen stattfinden und eine größere Anzahl Teilnehmer inhaft genommen.

Prag, den 17. November 1939.

Vyhláška!

Alkohol bylo opětovně vážně varováno, pokouší se od nějaké doby skupina českých intelektuálů ve spolupráci s emigrantskými kruhy v cizině, menšími nebo většími akcemi odporu rušit klid a pořádek v Protektorátu Böhmen und Mähren. Při tom bylo zjištěno, že původci těchto aktů odporu jsou zvláště také na českých vysokých školách.

Ježto tyto živly daly se ve dnech 28. října a 15. listopadu strhnouti k násilným činům proti jednotlivým Němcům,

byly české vysoké školy na dobu tří roků uzavřeny, devět pachatelů bylo zastřeleno a větší počet účastníků vzat do vazby.

V Praze, dne 17. listopadu 1939.

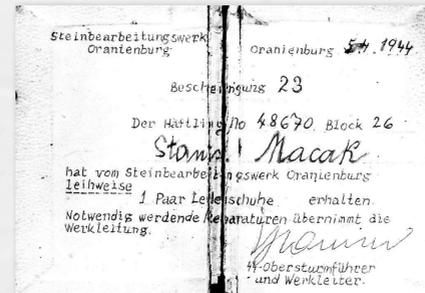
Der Reichsstatthalter in Böhmen und Mähren
gez. Friedrich von Neurath

Odboj na Sedlčansku 1940 - 1943

Odpor proti okupaci (Protifašistický odboj na Sedlčansku)

V počátečním období okupace se stala nejrozsáhlejší organizací odboje Obrana národa, vytvořená bývalými generály a důstojníky československé armády. Ilegální síť ON byla vybudována na území celého protektorátu. Kromě důstojníků se do ní zapojili i bývalí legionáři, sokolové, učitelé, zaměstnanci pošt a železnic, obchodníci i dělníci. Na Sedlčansku k vedoucím osobnostem ON patřili Karel Vystyd, ředitel Městské spořitelny a Cyril Buzek, okresní pomolog (28. října 1939 položil kytici u pamětní desky T. G. M. na radnici a vyjádřil tím odpor proti okupaci a věrnost republice). Studentského hnutí odporu se účastnil Stanislav Macák, syn sedlčanského pekaře.

V pražské síti ON byl také zapojen sedlčanský rodák, vynikající znalec státního práva JUDr. Bohumil Baxa. K vedoucím osobnostem organizace patřil podplukovník Josef Balabán, který svá školní a učňovská léta prožil na Sedlčansku (rodina bydlela nejdříve v Sestrouni a pak v Suchdole).

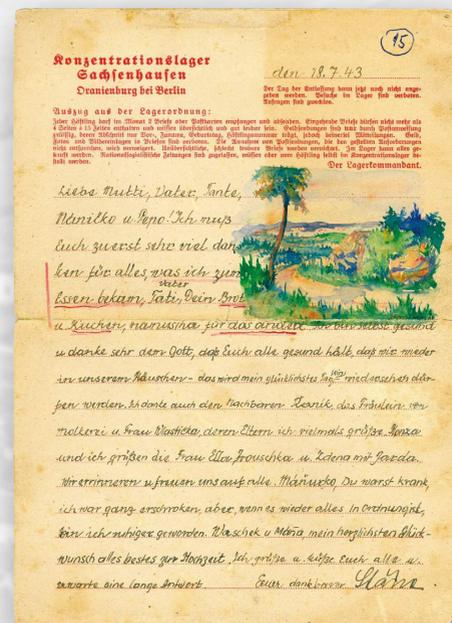
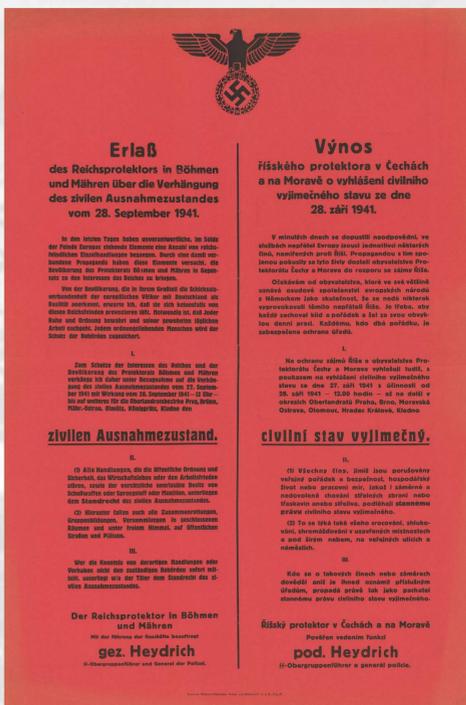
Stanislav Macák, studující ze Sedlčan, zatčen v roce 1940, vězněn v koncentračních táborech Oranienburg a Sachsenhausen, na pochodu smrti osvobozen Rudou armádou.

Cyril Buzek, okresní pomolog, člen Obrany národa, zatčen v únoru 1940, 1943 propuštěn.

Karel Vystyd, ředitel Městské spořitelny v Sedlčanech, člen Obrany národa, zatčen v únoru 1940, v prosinci 1941 zahynul v koncentračním táboře Mauthausen.

Dopis Stanislava Macáka rodičům z koncentračního tábora Sachsenhausen

Podplukovník Josef Balabán, vedoucí činitele Obrany národa a jeden ze skupiny tzv. tří králů (spolu s Josefem Mašínem a Václavem Morávkem). Popraven za 1. stanného práva 3. 10. 1941.

Jindřich Vytema, člen KSČ, zatčen 25. 6. 1941, vězněn v Dachau, vrátil se roku 1945.

František Jindra, zatčen v prosinci 1941, zemřel v koncentračním táboře v roce 1942.

Antonín Novotný, tesař, člen KSČ, zatčen 25. 6. 1941, utlučen při práci v koncentračním táboře Runsumburku.

Josef Hruška, předválečný funkcionář KSČ, zatčen 25. 6. 1941, vězněn v koncentračním táboře Dachau.

Vězeňské číslo Josefa Hrušky

Znak jedné z čsl. leteckých peruti v Anglii

Obálka dopisu z koncentračního tábora Dachau

Papírové „peníze“ z koncentračního tábora Buchenwald

Účastníci zahraničního odboje z našeho kraje:

Karel Mareš, rodák z Tábora, pilot, bojoval v Anglii, později člen vojenské mise v Moskvě. Po válce povýšen na generála, ale v roce 1948 degradován na vojína. Dožival v nedůstojných podmínkách v Kosově Hoře, rehabilitován v roce 1991.

Jiří Macháček, rodák ze Sedlčan, bojoval jako pilot - stiháč v Anglii. Zahynul 8. 7. 1941.

Karel Štibor z Měšetic, letec v čsl. 310. peruti stíhačů v Anglii. Zahynul při výcviku 3. 10. 1940.

Josef Sůsa z Chlumu, letec v čsl. 311. bombardovací peruti v Anglii. V roce 1941, po ztroskotání letadla nad Nizozemím, zajat a držen Němci ve vězení až do roku 1945. Plukovník **Bohumil Král** (po 2. sv. válce občan města Sedlčan), bojoval roku 1941 v severní Africe u Tobruku, roku 1944 - 45 jako tankista na západní frontě ve Francii. Po roce 1948 propuštěn z armády, plně rehabilitován roku 1990.

Generál Karel Mareš (vpravo) s prezidentem Edvardem Benešem v Anglii

Jiří Macháček

Karel Štibor

Josef Sůsa

Bohumil Král

Vystěhování Židů Heydrichiáda na Sedlčansku

Židé v protektorátu

Již 17. března přijala protektorátní vláda opatření, kterým se Židům zakazoval výkon lékařské praxe a advokátní činnosti. Další nařízení umožňovala vyvlastnění židovského majetku (arizace) a postupné vyloučení Židů z veřejného života (zákaz vstupu do veřejných budov, zákaz účasti na kulturních či sportovních podnicích, odevzdání řídicích průkazů atd.)

Od 1. října 1941 museli Židé nosit označení - žlutou šesticípou Davidovu hvězdu s nápisem - JUDE.

Okupace znamenala i bezprostřední ohrožení jejich života. Jen málo z nich se zachránilo včasným odjezdem (útekem) do zahraničí. Ostatní čekal tragický úděl: cesta do koncentračních táborů a na jejím konci téměř jistá smrt. Transport 45 sedlčanských Židů byl vypraven do Terezína 31. srpna 1942. Skupiny židovského obyvatelstva z dalších obcí středního Povltaví byly odvezeny v podzimních měsících téhož roku. Z území soudního okresu Sedlčany bylo uvězněno 147 Židů, z nich útrapy koncentračních táborů přežilo šest!

Židovská synagoga v Sedlčanech, foto z roku 1940

Interiér synagogy

V Terezíně začínal smutný úděl Židů ...

JMÉNO	DATUM NAROZENÍ	ODJEZD Z TEREZINA	SMĚR TRANSPORTU
Dejmková Rosalie	25. 4. 1875	15. 10. 1942	Treblinka
Elišák Hynek	17. 7. 1860	"	"
Elišák Max	10. 12. 1871	22. 10. 1942	"
Elišáková Zdeňka	19. 11. 1908	8. 9. 1942	M. Trostinec
Elišáková Vlasta	12. 12. 1917	"	"
Elišák Josef	5. 11. 1879	"	"
Elišáková Selma	25. 12. 1885	"	"
Elišák František	15. 2. 1914	"	"
Fürthová Marta	5. 10. 1894	"	"
Hofman František	24. 11. 1883	15. 12. 1943	Osvětim
Hermanová Irma	17. 11. 1892	"	"
Hochmann Karel	18. 12. 1882	8. 9. 1942	M. Trostinec
Hochmannová Berta	21. 1. 1888	"	"
Hochmann Bedřich	20. 12. 1930	"	"
Hochmannová Jiřina	5. 6. 1927	"	"
Hochmannová Marie	23. 1. 1925	"	"
Chobocký Karel	12. 12. 1886	"	"
Chobocká Olga	11. 2. 1901	"	"
Chobocký Rudolf	2. 2. 1930	"	"
Chobocká Julie	29. 9. 1932	"	"
Zaufmann Viktor	26. 9. 1896	"	"
Klepetář Otakar	16. 1. 1896	29. 9. 1944	Osvětim
Klepetářová Františka	30. 1. 1901	4. 10. 1944	"
Klepetářová Dagmar	20. 8. 1934	"	"
Klepetářová Alžběta	13. 7. 1927	"	"
Lebenhart Bohdan	23. 3. 1872	15. 10. 1942	Treblinka
Lebenhartová Gisela	20. 2. 1875	"	"
Lebenhartová Julie	22. 1. 1860	"	"
Lebenhartová Ludmila	15. 5. 1876	"	"
Metzger Gustav	1. 1. 1880	8. 9. 1942	M. Trostinec
Metzgerová Kamila	3. 12. 1888	"	"
Metzger Bohumil	23. 2. 1921	"	"
Oestreicher Emil	12. 8. 1864	15. 10. 1942	Treblinka
Oestreicherová Emilie	28. 9. 1893	"	"
Stark Hynek	2. 2. 1870	22. 10. 1942	"
Starková Anna	17. 7. 1885	"	"
Stark Karel	18. 2. 1913	"	"
Starková Helena	4. 5. 1916	"	"
Starková Růžena	18. 5. 1925	"	"
Süßnerová Tereza	21. 5. 1912	z Terezína se vrátila	"
Süßnerová Marie	19. 9. 1913	z Terezína se vrátila	"
Well Bedřich	18. 9. 1895	8. 9. 1942	M. Trostinec
Wellová Klára	17. 2. 1875	"	"
Wellová Arnoštka	9. 1. 1906	"	"
Weiner Mořic	23. 6. 1856	zemř. 28. 10. 1942 v Ter.	"

Židovka Františka Klepetářová před obchodem ve Školní ulici v Sedlčanech

Židovské a české děti si dobře rozuměly. Snímek před obchodem Silbermäglových na Komenského náměstí

Papírové poukázky z Terezína

Třídění konfiskovaného židovského majetku

ROLNICKÉ LISTY

Rok 98. V Sedlčanech 30. června 1942. Číslo 6.

SS-Obergruppenführer Heydrich zemřel na následky vražedného útoku.

Zastupující říšský protektor v Čechách a na Moravě a náčelník bezpečnostní policie a bezpečnostní služby, SS-Obergruppenführer a generál policie Reinhard Heydrich, padl v dopravní nehodě 4. června v jedné podobě neprospěšné, vážné zranění, které utrpěl při vražedném útoku, jež dne 27. května na něj byl spáchan.

JUDr. a PhDr. Bohumil Baxa, rodák ze Sedlčan, člen Obrany národa byl v době 2. stanného práva zatčen a 5. června 1942 na Kobylišké střílnici popraven.

Mirek a Jana Rebcovi, děti popravených rodičů, byly drženy v internačních táborech ve Svatobojicích a Plané nad Lužnicí.

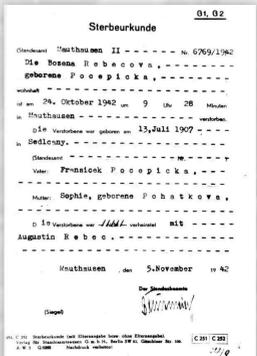
Heydrichiáda

Tento pojem označuje období 2. stanného práva (28. 5. - 3. 7. 1942) po atentátu na Heydricha, kdy se vystupňoval teror vůči českému obyvatelstvu. V tomto období bylo zatčeno 3 188 osob české národnosti a z nich odsouzeno k trestu smrti 1 357. K obětem heydrichiády patřila i rodina Rebcova původem ze Sedlčan. Manželé Augustin a Božena byli členy odbojové sokolské organizace Jindra a poskytovali parašutistům ukrytým v kostele v Resslově ulici potraviny. Když gestapo tuto ilegální síť odhalilo, byli manželé Rebcovi 15. 7. 1942 zatčeni a po výslechu věznění na Pankráci a v Terezíně. Odtud byli převezeni do koncentračního tábora Mauthausen a zde 24. 10. 1942 popraveni. Jejich dvě malé děti, Mirka a Janu, gestapo zajistilo u příbuzných a až do konce války je drželo v internačních táborech ve Svatobojicích a Plané nad Lužnicí.

Mezi první oběti 2. stanného práva patřil i JUDr. a PhDr. Bohumil Baxa, do rukou gestapa také padl Severin Krzák, úředník Hospodářského družstva v Sedlčanech. Byl obviněn z napomáhání atentátu na Heydricha, odeslán do koncentračního tábora Mauthausen a počátkem roku 1943 popraven.

Božena Rebcová ze Sedlčan, zatčena 15. 7. 1942 za poskytování pomoci parašutistům, popravena 24. 10. 1942 v Mauthausenu.

Úřední záznam o vykonání trestu smrti

Augustin Rebec, nožič ze Sedlčan, za poskytování pomoci čl. parašutistům popraven 24. 10. 1942 v Mauthausenu.

Vyháška z doby 2. stanného práva. Na snímku František Randa z Nestic na Voticku.

Den hrůzy v Sedlčanech

Totální nasazení v Říši

„DEN HRŮZY“ - ČTVRTEK 25. března 1943

Tak napsal kronikář Jan Pavelka svůj záznam o události, která vyvolala u obyvatel Sedlčan svůj nejistoty a strachu. V odpoledních hodinách toho dne přijeli do města pracovníci tábořského gestapa a za asistence místních četníků zahájili rozsáhlé zatýkání, které trvalo až do večerních hodin. Zásah gestapa směřoval i do sousedních obcí - Červeného Hrádku, Dublovic a Křovic. Postupně bylo zatčeno na 20 osob. Všichni zadrženi byli převezeni do tábořské věznice a podrobeni tvrdým výslechům.

Z dokumentů vyplývá, že obvinění - bývalí soc. demokraté, komunisté i bezpartijní - založili organizaci, která chtěla pomáhat rodinám těch občanů, které nacisté uvrhli do žaláře. Ilegální organizace však hned na počátku své činnosti byla prozrazena (udání), aniž mohla vyvinout větší aktivitu.

Po několika týdnech byli tři ze zatčených propuštěni, ostatní odesláni nejdříve do Terezína a odtud do koncentračních táborů v Buchenwaldu a Osvětimi. K trestu smrti byl odsouzen Jan Hejna z Červeného Hrádku, ostatní se dočkali osvobození v roce 1945.

Pověstný čtvrtý dvůr a vstupní brána do Malé pevnosti v Terezíně.

Podkůvka a srdíčko byly pozdravem pana Brědy z Terezína.

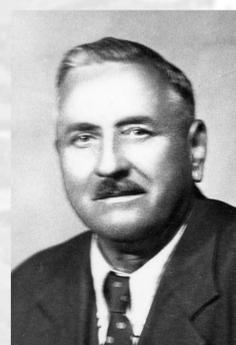
Josef Lohr, úředník ze Sedlčan, zatčen 25. 3. 1943, vězněn v Buchenwaldu.

Ludvík Hlínecký, notář, zatčen 25. 3. 1943, vězněn v Buchenwaldu.

Osobní karta Ludvíka Hlíneckého z koncentračního tábora Buchenwald

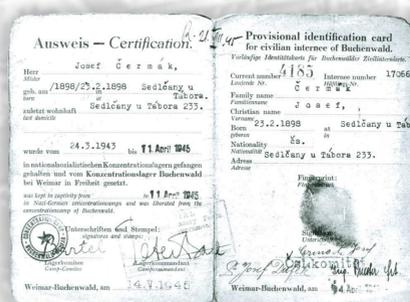
Gustav Bohatý, zahradník ze Sedlčan, zatčen 25. 3. 1943, vězněn v Buchenwaldu.

Václav Brěda, zedník, zatčen 25. 3. 1943, vězněn v Terezíně a Buchenwaldu.

Josef Čermák ze Sedlčan, zatčen 25. 3. 1943, vězněn v Terezíně a Buchenwaldu.

Průkaz vydaný vězňům po osvobození tábora Buchenwald americkou armádou.

Pohled do jednoho z táborových baráků

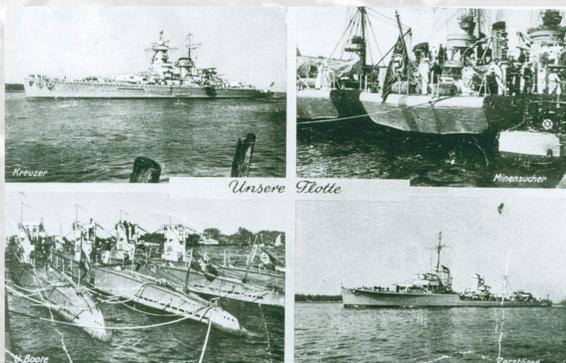
Průručka pro české dělníky zaměstnané v Německu na železnici

Průkaz Františka Švece z Velbět nasazeného na práci v Německu

Občanská legitimace Marie Kymlové ze Sedlčan, která zahynula při bombardování Lipska 29. 7. 1944.

Práce v Německu

Totální nasazení českých lidí na práci v Německu bylo sice zavedeno až po porážce fašistických vojsk u Stalingradu, ale již od počátku okupace odcházeli mladí muži a ženy do továren v Říši.

V roce 1940 zde bylo zaměstnáno kolem 120 tisíc osob, v květnu 1943 jejich počet stoupl na 250 000. Celkový počet mužů a žen nasazených za války v Německu se odhaduje na 600 tisíc.

Ze Sedlčan bylo nasazeno na nucené práce v Říši 132 lidí. Trpěli špatnou a nedostatečnou stravou, nevhodným ubytováním a ohrožení byli stále vzrůstajícím bombardováním. Proto také mnozí z nich z Německa utíkali. Ze Sedlčan např. klempíř Jaroslav Brožek, strojní zámečnick Stanislav Hřebejk, dělník Josef Bejšovec, truhlář Jiří Loužecký, obchodní příručí Jaromír Karda. Většinu z nich zadrželi četníci a znovu odeslali do Říše. Ti, kdo kladli odpor, byli uvězněni v nápravných táborech (Jiří Loužecký, Stanislav Hřebejk zahynul v koncentračním táboře Auschnitz). Při bombardování Lipska 27. 7. 1944 zahynula Marie Kymlová ze Sedlčan a ve městě Hanau se stal obětí leteckého útoku Jiří Herma.

Vystěhování Sedlčan

Aussiedlungskanzlei des Ministeriums des Innern mit dem Sitze in Beneschau, z. Z. Tschertschan.

Z. 8019/43. Tschertschan, den 10. Juni 1943.

Kundmachung.

Nach Art 3 des Gesetzes vom 14. Juli 1937, Z. 125 Slg. über die Organisation der pol. Verwaltung, sowie die folgende an:

Infolge der Errichtung des SS Truppenübungsplatzes Beneschau sind die Bewohner der Stadtgemeinde Seltchan verpflichtet, bis zum

1. August 1943

aus dem bisherigen Wohnorte auszuweichen und vor der Aussiedlungskanzlei des Ministeriums des Innern in Beneschau - Aussiedlung Seltchan - die genaue Anschrift des neuen Wohnortes zu melden. Jede weitere Wohnungsveränderung ist an die Aussiedlungskanzlei in Beneschau, Bericht in Tschertschan, zu melden. Die Bewohner der zu Aussiedlung Seltchan haben sich zu dem mit der Aussiedlung zusammenhängenden Angelegenheiten ausschließlich an die Aussiedlungskanzlei in Beneschau - Aussiedlung Seltchan - zu wenden.

Das Aussiedeln ist der wahlberechtigte oder dauernde Zuzug in Gemeinden innerhalb der Platzgrenzen unterliegt.

Die Eigentümern landwirtschaftlicher Betriebe wird gestattet, ihren Wohnort in Seltchan bis zum 31. Oktober 1943 abwärts zu erhalten, damit die angedeutete Enteignung nicht unterbrochen wird. Vergleichen gegen diese Bestimmung werden mit Geldstrafe bis zu K. 5.000,- oder Gefängnis bis zu 14 Tagen bestraft.

Der Vorstand der Aussiedlungskanzlei - Präsidentenpräsidentenkanzlei:

Dr. Šrajcar

Präsidentenkanzlei ministerstva vnitra se sídlem v Běnesově, t. č. Čerčany.

C. 8019/43. Čerčany, dne 10. června 1943.

Vyhláška.

Podle ustanovení čl. 3 zákona ze dne 14. července 1937, č. 125 Sb., o organizaci politické správy, zejména:

V důsledku zřízení vojenského cvičiště u Běnesova jsou obyvatelé města Sedlčan povinni do

1. srpna 1943

vystoupit ze svého dosavadního bydliště a před vystěhování hláskovat kanceláři ministerstva vnitra v Běnesově - oddělení v Sedlčanech - přesnou adresu svého bydliště. Každá další změna bydliště musí hláskovat kanceláři ministerstva vnitra v Běnesově, t. č. v Čerčanech. Obměny vyhlášeného místa Sedlčan není se ohledem na státní občanství uplatňovat se vyloučeně, v případě se Předsedou kanceláři v Běnesově - oddělení v Sedlčanech.

Tímto představením jest zakázáno a předsedovi či zastupitelství se do dne uvedeného jinak neposkytno svítiti.

Majitelům zemědělských podniků se povoluje, aby své bydliště v Sedlčanech ponežili až do 31. října 1943 k prodeji a akvizici území a důležitých pozemků.

Nedůvěřlivé osobám ustanovení tohoto zákona dle článku 4 K. 5000,- nebo vězení do 14 dnů.

Pohled na Sedlčany před vystěháváním

BODENAMT FÜR BOHEMEN UND MÄHREN
GRUPPE S - SONDERAUFGABEN

Z. S. Dublo. 236.-S 1.-S/Sa/wsi

Prag II, den 2.11.1944.
Wenzelsplatz 54, Palais Pöschel.
Formul. 3245-57

An die Eheleute
Josef und Emilie Dolejší
Dublowitz 115.-d.-n.
in Brek Lhotka S. Ben. Wotitz

Betr.: Vorladung zur Güterverhandlung im Enteignungsverfahren.

Die Eigenschaft in Dublowitz
Nr. 135 E.Z. 236
Kat. Gebiet Dublowitz
ha 0,1196

Vic: Předvolání k jednání v řízení o stanovení náhrady.
Vše související v Dublovici
čís. 115 v.č. 236
kat. území Dublovici
ha 0,1196

Das Deutsche Reich, vertreten durch den Reichsführer-SS und Chef der Deutschen Polizei (H. Wirtschafts- und Verwaltungskauptamt).

entspricht die Festsetzung einer Entschädigung wurde stets besonderer Beachtung vorbehalten.

Ihre Liegenschaft - mit beschlagnahmten Inventar und lebenden Inventar, mit Vorräten und sonstigen Gegenständen, - wurde durch Sachverständige auf

K 126,200,-

geschätzt.

Sie werden im Enteignungsverfahren zu einer Güterverhandlung vorgeladen zum 22. XI. 1944

10 Uhr

in das Bodenamt für Böhmen und Mähren, Prag II, Wenzelsplatz 54, Palais Pöschel, 1. Stock.

Zimmer Nr. 27

Mit dieser Vorladung ist die Gebührenerhebungspflicht und Ihre Bürgerlegitimation mitzubringen.

Bei Ihrem Nichterscheinen sind die Polizeibehörden nach dem obigen Abschnitte einzuschreiten.

Nr. 3 253

Předvolání k jednání o náhradě za nucené vyvlastnění nemovitosti

Stěhování rodiny Hellerov z ulice 28. října

Stěhování Kresni hospodářské záložny na Vysoký Chlumec

Nábýtek u vyklizené staré radnice (dnes budova sedlčanského muzea)

288/Einlage Zahl-Vločka č. 336: Kat. Zahl-Vločka č. 80/2 Acker-rolle. Eigentümer-Vlastník od 28.

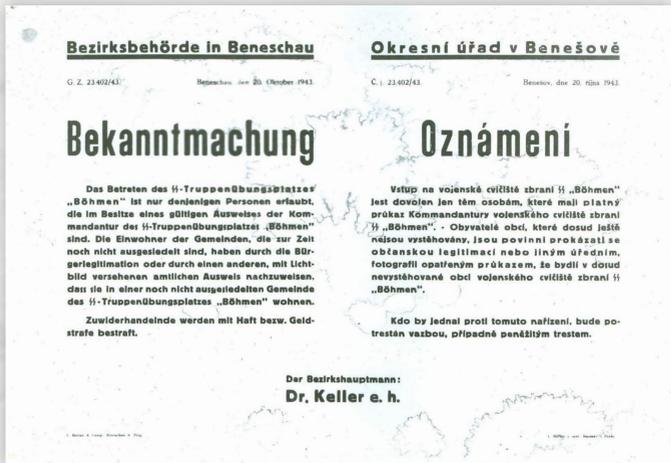
289/Einlage Zahl-Vločka č. 337: Kat. Zahl-Vločka č. 80/2 Acker-rolle. Eigentümer-Vlastník: Vojtěch Hrdina Prag XIII., - Praha XIII, Barškova 24.

290/Einlage Zahl-Vločka č. 338: Kat. Zahl-Vločka č. 80/2 Acker-rolle. Eigentümer-Vlastník od 24.

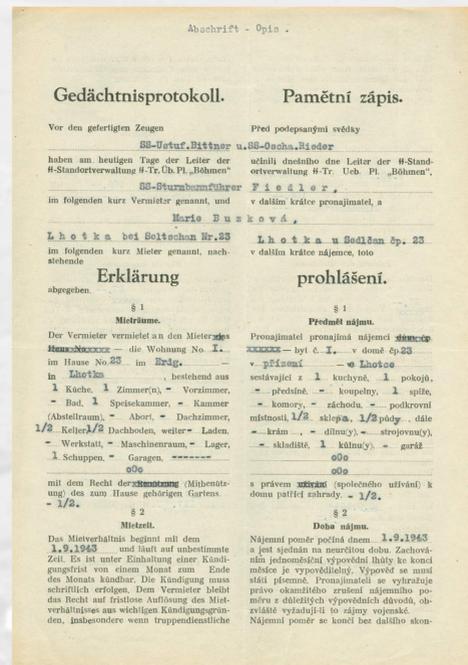
291/Einlage Zahl-Vločka č. 339: Kat. Zahl-Vločka č. 80/2 Acker-rolle. Eigentümer-Vlastník od 19.

292/Verzeichnis - Seznam III: Kat. Zahl-Vločka č. 1561, 1562, 1564, 1565, 1566, 1569, 1575, 1576, 1577, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1586, 1587, 1589, 1591, 1592, 1595, 1596, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1607, 1610, 1611, 1612, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 2993, 2994, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233

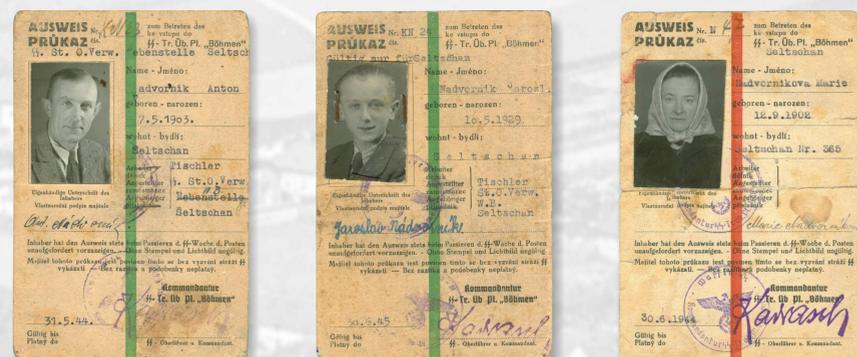
Život ve vystěhovaném městě

Fišerova prodejna textilu zůstala ve městě i po vystěhování.

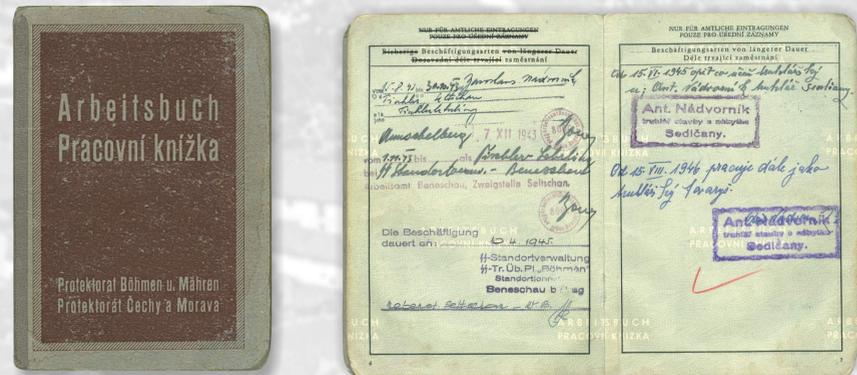
Zápis o nájmu. Lidé nuceně prodali své domy, pokud zůstali ve vystěhovaném městě jako civilní zaměstnanci, museli si byty najímat od správy SS.

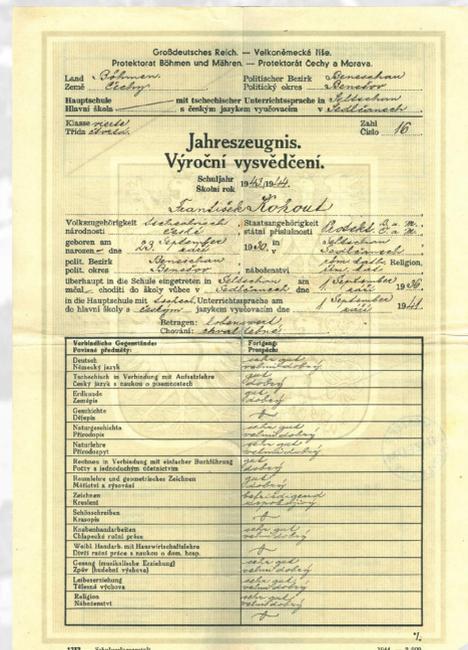
Ke vstupu a pobytu na vystěhovaném území opravovaly průkazy (Ausweis) vydávané pobočkou velitelství SS cvičiště Benešov, jež měla sídlo v domě č.p. 165 na náměstí.

Místo městského úřadu byl pro civilní obyvatelstvo města zřízen úřad vládního komisaře se sídlem v přízemí nové radnice.

Holičství a kadeřnictví pana Lešky se přestěhovalo do prostor Houdova cukrářství (dnes prodejna zeleniny) a sloužilo v první řadě příslušníkům jednotek SS.

Zaměstnanci bývalé pily a dřevařského závodu Aloise Buriana. Snímek z roku 1944.

V budově děkanství (vlevo) byla umístěna obecná i hlavní škola.

S. K. SEDLČANY.

Am 20. Juni 1943 findet auf dem Spielplatz des SKS ein Fussballkampf statt: Dne 20. června 1943 koná se na hřišti SKS footballový zápas:

PRAŽSKÁ XI. BÝVALÝCH INTERNACIONÁLŮ

gegen **S.K. SEDLČANY Ia.**

AUFSTELLUNG DER XI. DER INTERNACIONALER: SEŤAVA XI. INTERNACIONÁLŮ:

Piánička, Tichý, Benda, Zimmermann, Petřík, Čípera, Papírník, Šafr, Podrazil, Janda, Schaler, /everin, Falť, Tošner, Perner.

Anfang um 15-30 Uhr. Začátek v 15-30 hod.

Vorkampf: Předzápas:

S. K. Něčiň Ia. gegen **S. K. Sedlčany IIa.**

Anfang um 14 Uhr. - Juden nicht zugänglich! Začátek ve 14-30 hod. - Židům nepřístupno!

Vystěhování ukončilo bohatý kulturní a sportovní život v Sedlčanech.

Život ve vystěhovaném městě

Civilnímu obyvatelstvu byla vyhrazena část města jižně od kostela sv. Martina, Nádražní ulice a několik domů v Havličkově ulici a v ulici Na Vyhlídce.

Každý civilista zaměstnaný na území cvičiště SS, ale i školní děti, musel mít průkaz s fotografií Ausweis.

Obě školní budovy zabralo vojsko. Pro děti civilních zaměstnanců byla zachována obecná i hlavní škola (jediná na vystěhovaném území). Vyučovalo se v budově děkanství, vyučování bylo střídavé. Děkan Bučil se musel vystěhovat do Solopysk. Hostince v Sedlčanech zůstaly dva: Karel IV. a Na Nádraží.

Pro české obyvatelstvo v oblasti celého cvičiště zůstal jediný lékář dr. Jindřich David. Padesát osm živností a obchodů bylo určeno pro civilní obyvatelstvo, ale hlavně pro vojsko, např. holičské závody, zahradnictví, atd.

V domě č.p. 163 byla zřízena krejčovna (25 zaměstnanců), v č.p. 132 ševcovna (20 zaměstnanců), v č.p. 165 zámečnictví (6 zaměstnanců) a truhlárna (3 zaměstnanci).

Panský mlýn byl přebudován na pilu. Bylo zde zaměstnáno 35 dělníků, kteří vyráběli především střeškové terče.

Přímo velitelství SS v Benešově podléhala bývalá pila a dřevařský závod Aloise Buriana. Podnik zaměstnával asi 80 řemeslníků a pomocných sil.

Sedlčany německé město

Autora těchto tří vzácných snímků neznáme, ale díky němu se nám dochoval obraz sedčanského náměstí z doby vystěhování. Na prvním snímku je zachycena jeho západní strana - původně okrasné záhony byly osety zeleninou, na rohu stojí sloupek s tabulkami, které ukazují na umístění jednotek dílen, velitelství, atd. Další dva snímky byly pořízeny z průjezdu domu č.p. 30 (dnes hostinec U Krčína).

Pobočka velitelství SS cvičiště Benešov byla umístěna v domě č.p. 165. Na fotografii sedčanského náměstí je to druhá budova zprava.

Sedlčany - německé město

Vojsko SS umístěné v Sedlčanech patřilo ke školnímu dělostřeleckému pluku, který se skládal ze dvou oddílů.

Velitelství 1. oddílu bylo umístěno v domě č.p. 34 (budova Okresní hospodářské záložny) na náměstí, 2. dělostřelecký oddíl měl velitelství v budově bývalého okresního úřadu (dnes nemocnice) v Tyršově ulici a byla zde také umístěna ošetrovna. Vyklizené domy posloužily hlavně pro ubytování vojáků a jako sklady výzbroje, výstroje, opravárenské dílny i jako učebny. V provozu zůstalo kino v hostinci U Karla IV. a nově bylo zřízeno v metodistické modlitebně. Hudební pořady pro vojsko se konaly v sále sokolovny. Byly zde dvě kantýny (č.p. 166 hotel Kracík a dům č.p. 113 v Nádražní ulici).

Počet vojáků se pohyboval kolem 5000. Byli to lidé různých národností, kromě Němců i Norové, Holanďané, Slovinci, Litevci atd.

Náborový plakát vyzývá ke vstupu do zbraní SS.

Příslušníci jednotek SS při výcviku

Pobočka velitelství cvičiště SS Benešov byla umístěna v domě č.p. 165 na náměstí. Komandatura měla na starosti bezpečnost a vojenskou správu města. Vydávala průkazy ke vstupu na území cvičiště, řídila budování palebných postavení pro těžké zbraně a z jara 1945 měla za úkol zřízení protitankových zábran na přístupových cestách k městu a kopání zákopů.

Vztah vojska k civilistům byl většinou korektní. V jednom případě došlo k tragickému úrazu - smrti školačky Marušky Tancibudkové z Třebnic, kterou tank v úzké ulici u Houdů přitiskl ke zdi a rozdrtil jí hrudník. Příčinou nebyl zlý úmysl řidiče tanku, ale jeho nepozornost.

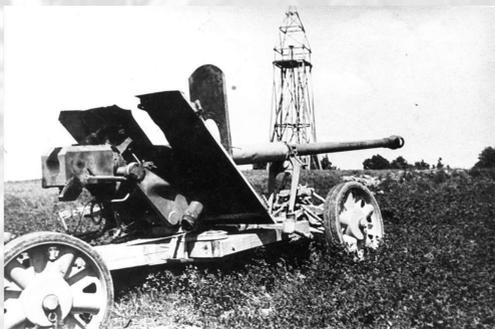
Jak uvádí sedčanský kronikář Jan Pavelka "Ani na přejmenování ulic a náměstí esmani nezapomněli. Není bez zajímavosti, že žádná z ulic nenesla jméno Beethovenovo, Mozartovo, Kochovo, Behringovo, Goethovo, Schillerovo, ale"....

- Růžová ulice - Tannenbergerstrasse
- Nádražní - Herrmann Göring Strasse
- Hlavní náměstí - Adolf Hilter Platz
- Tyršova ulice - Wiking Strasse
- Pražská (28. října) - Josef Goebels Strasse
- Kapitána Jaroše (Krčína) - Kanonen Strasse
- Havlíčková (Dublovská) - Panzer Strasse
- Šafaříkova - Hummelstrasse
- Švermova (Hromádkova) - Artilleriestrasse
- Cirkvičská - Heinrich Himmler Strasse
- Chocholouškovo nám. (Sukovo) - Narwikplatz
- Husova - Rosenbergerstrasse
- Lidická (Svatotrojiční) - Oeselgasse
- ul. 9. května (MUDr. Chodounského) - Gorch Fockstrasse
- Obránců míru (Baxova) - Walter Flex Strasse
- Sukova (Svatováclavská) - Barbarastrasse

Maruška Tancibudková z Třebnic (17. 9. 1935 - 1. 7. 1944)

„...A tak se z ryze českého města, které bylo od nepaměti centrem středního Povltaví a desítky let okresním městem, stala během několika měsíců bašta germánské rozpínavosti a ze zbytků jeho obyvatel služebníci „čistě rasy“.“

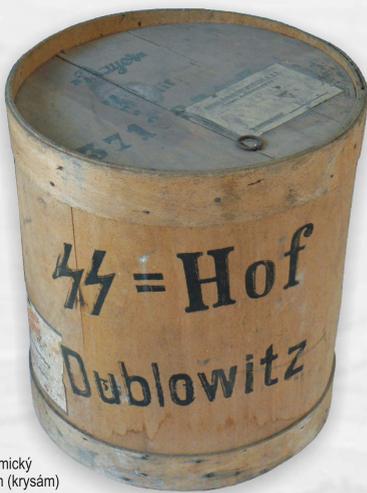
V Sedlčanech byl umístěn dělostřelecký pluk, jehož součástí byla i baterie samohybných děl. Samochodky parkovaly v kolné postavené nedaleko silnice č. 18. Výcvik probíhal v prostoru dnešního jižního sídliště.

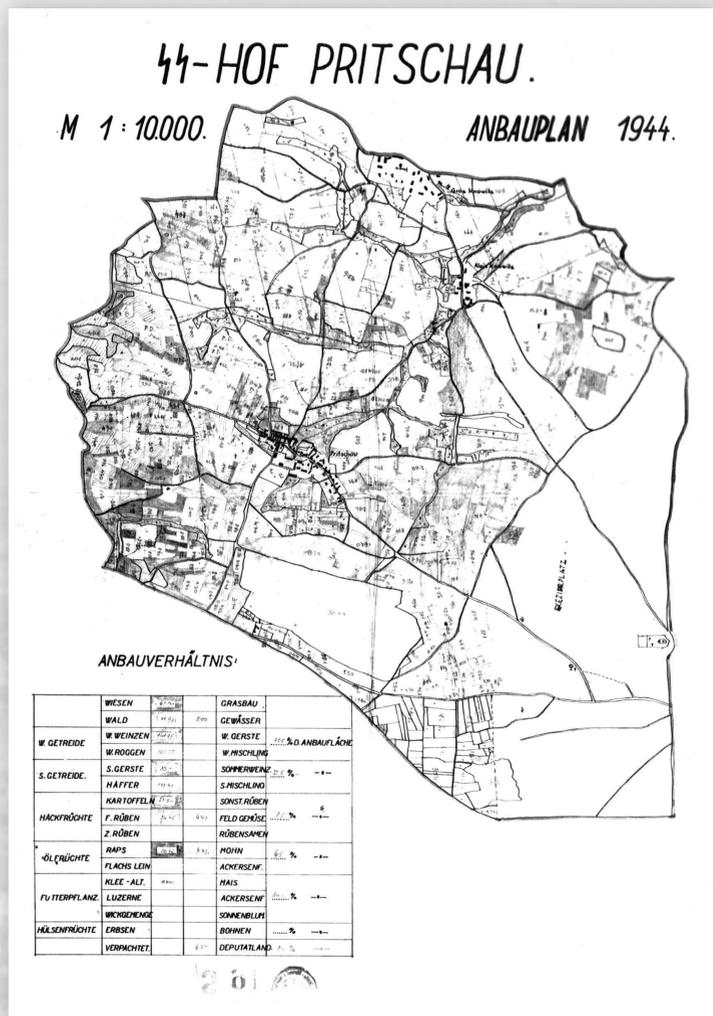
Život v zabraném

Tabulka označovala kancelář správce vojenského statku SS ve Zberazi.

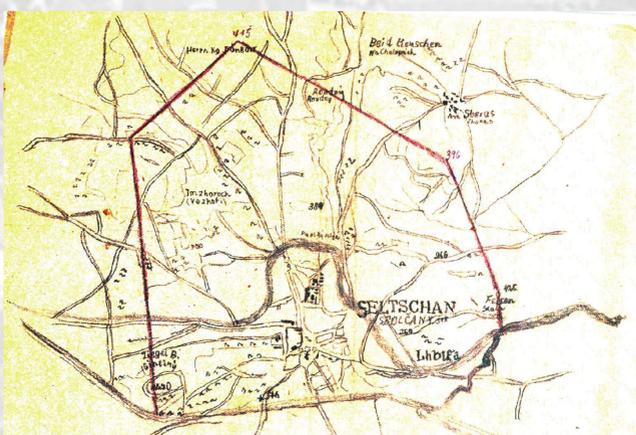
Dřevěný obal na chemický přípravek proti myším (krysám)

Plán obdělávání polí vojenského statku SS v Pritchověch

Ze zabraného území nebyli vystěhováni všichni obyvatelé. Přibližně 40 % (asi 12 225) jich zůstalo ve vysídleném prostoru jako námezdní pracovní síly. Většinou nebydleli ve vlastních domech (ty jim už ani nepatřily), ale byli přesídleni na jiná místa. Prázdné domy v některých vesnicích posloužily jako cíle cvičných střelb dělostřelectva, jiné pro ubytování a zásobování jednotek SS či jako opravárenské dílny a sklady.

Mapka s vyznačením hranic pozemků vojenského statku SS v Sedlčanech

Na okrajovém území vojenského cvičiště vznikly sloučením zemědělských usedlostí dvory SS (SS-Hof). Na Sedlčansku takové vojenské statky byly vytvořeny v Dublovicích, Křepenicích, Lichovech, Minářticích, Nalžovicích, Pritchověch, Radíči, Štětkovcích a Zberazi. Sedlčanský SS Hof nejdříve spadl pod Dublovice, od počátku r. 1944 byl samostatný. Sídliil v Němečkově statku č.p. 327 (Sedlecká ul.) a jeho správcem byl slezský Němec Klíma, válečný invalida.

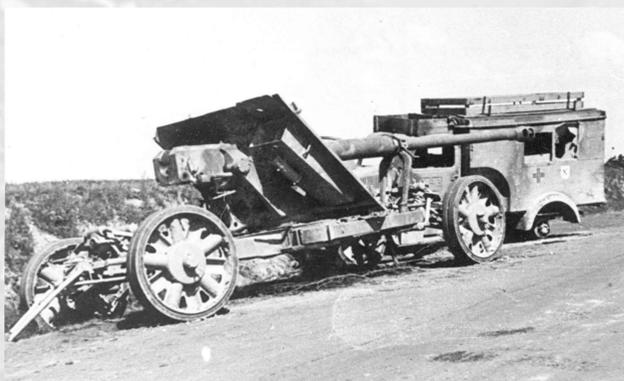
Pozemky v obvodu SS Hofu byly sjednoceny, meze rozorány, obdělání půdy stanoveno plánem. Produkce těchto hospodářství však byla nízká, spíše ztrátová. Příčinou byl i nedostatek pracovních sil, špatná pracovní morálka českých zaměstnanců a časté krádeže.

V okolí Sedlčan byla část polí a luk využita pro výcvik jednotek SS:

- pastvina a pole při silnici č. 18 - (dnes jižní sídliště) cvičiště samohybných děl
- pole a louky při silnici na Kňovice - (za Církvíčkou) cvičiště dělostřelectva
- cvičiště Na Potůčku - malá střelnice
- střelnice na Kotlině - pro ostré střelby z pěchotních zbraní

Tajně pořízené snímky z odvodu koní a dobytka pro vojsko SS v Minářticích roku 1944

Některé domy ve vyklizeném pásmu sloužily jako cvičné cíle pro zbraně SS. Dělostřelecké oddíly ze Sedlčan měly vybudovaná palebná postavení na fotbalovém hřišti a na polích za hřbitovem.

Pracovní a koncentrační tábory

Nápravný tábor pro příslušníky SS v Nalžovicích

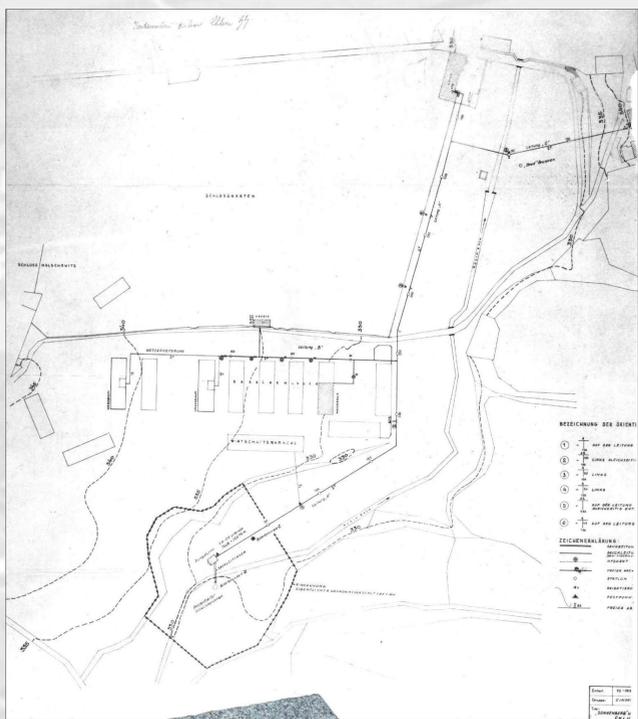
Pohled na Chlum u Sedčic

Vězeňské cely v budově chlumského lihovaru

Státní tajemník K. H. Frank při návštěvě cvičiště SS

Plán nápravného tábora SS v Nalžovicích

Na louce u zdi zámekého parku v Nalžovicích byli popravení trestanci z nápravného tábora.

Nápravný tábor SS v Nalžovicích

Nápravný tábor SS v Nalžovicích byl zřízen pro provinilce z řad zbraní SS a měl za úkol tvrdým výcvikem a tresty obnovit a upevnit vojenského ducha těchto vojáků. V táboře vybudovaném u zámekého parku bylo ve 12 barácích umístěno 1 000 - 1 800 příslušníků SS různých národností. Pro těžší případy byla v budově lihovaru na Chlumu zřízena věznice.

Do zámku v Nalžovicích přesídlil nejvyšší soud a prokuratura SS pro protektorát Čechy a Morava. Nejvyšší soud vynášel i rozsudky smrti, které vždy v pátek přijížděl podepisovat ve funkci nejvyššího důstojníka SS v protektorátu sám K. H. Frank. V této funkci byl přítomen i popravám, které se konaly na louce pod parkem nedaleko pivovaru. Těla popravených byla uložena na chlumském hřbitově. Pro české zaměstnance cvičiště platil v době poprav přísný zákaz vycházení z domu.

Zámek v Nalžovicích byl sídlem nejvyššího soudu a prokuratury SS pro území protektorátu.

Těla popravených příslušníků SS byla ukládána na chlumském hřbitově.

Pamětní žulová deska připomínající stavbu vodovodu pro nápravný tábor.

Koncentrační tábor ve Vrchotových Janovicích. Foto z roku 1945.

Také zámek ve Vrchotových Janovicích zabraly jednotky SS. Původní majitelka Sidonie Náherná se musela vystěhovat do Voračic.

Pracovní a koncentrační tábor ve Vrchotových Janovicích

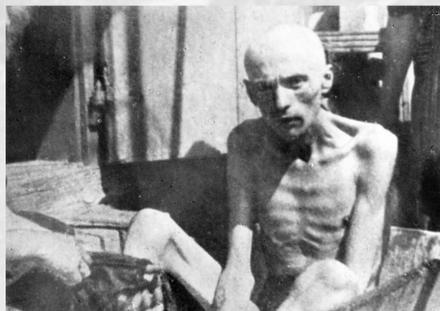
Pracovní-výchovný tábor ve Vrchotových Janovicích byl založen na počátku roku 1944. Byli v něm umístěni manželé Židovky a také jejich potomci z tzv. smíšených manželství. V létě téhož roku byl u silnice na Mrvici budován nový tábor (asi šest dřevěných baráků) a do něho bylo převezeno 200 politických vězňů z koncentračního tábora Flossenbürg. Byli to většinou Francouzi, Rusové, Poláci, Holanďané a několik Němců a Čechů. Vězni pracovali na různých místech v obci a jejím okolí (stavba opravných tanků, kamenolom v Šebáňovicích). Těžká práce, špatná strava a hlavně nelidské zacházení s vězni měly za následek četná úmrtí.

Budova kuchyně v koncentračním táboře ve Vrchotových Janovicích

Po odjezdu transportu smrti leželo v kolejišti olbramovického nádraží na 80 mrtvých politických vězňů.

Vězeň z koncentračního tábora ve Vrchotových Janovicích po osvobození v květnu 1945

Na počátku roku 1945 vypukla v táboře epidemie skvrnitého tyfu, údajně zemřela polovina vězňů. Zbýlé vězně převezli do Křepevic. Po válce zde byly odkryty dva hromadné hroby, v nichž leželo 14 těl vězňů. Na konci dubna 1945 vězňe z Křepevic zařadili do transportu smrti. Jednalo se o vlak, který údajně vyjel z Osvětimi a přes Terezín, Prahu, Benešov směřoval do Českých Budějovic. V 96 nákladních vagoncích bylo nacpáno asi 3 000 - 4 000 osob. Když transport zastavil ve stanici Olbramovice, nemocní a vyhladovělí vězni hledali v okolí pomoc. Ve vesnici Křešice je dostihla skupina příslušníků SS a zahájila do nich bezohlednou palbu. Na místě zůstalo 27 mrtvých. K dalšímu masakru došlo ještě na nádraží v Olbramovicích. Pár dní před koncem války tak zahynulo 79 politických vězňů.

Památník obětí koncentračního tábora ve Vrchotových Janovicích

Hrob francouzských politických vězňů na hřbitově ve Vrchotových Janovicích

Památník a místo posledního spočinutí politických vězňů z tábora v Křepevicích

Poslední dny války na Sedlčansku

Americké bombardovací svazy na jarní obloze v roce 1945

Posádka amerického bombardéru Boeing č. 43-38078, druhý stojící zleva kapitán letadla R. A. Norvell

Nášivky z uniform amerických letců

Newton T. Parker, zadní střelec z Boeingu č. 43-38078, se zachránil před zatčením útekem na západ přes Vltavu.

Odvoz těl amerických letců z Konopiště v únoru 1947

Sestřelení amerického bombardéru

19. dubna 1945 přelétávalo nad územím vystěhovaného Sedlčanska asi 200 amerických bombardérů, které měly za cíl Ústí nad Labem a Karlovy Vary. Došlo při tom ke střetu s německými stíhačkami, které zasáhly dvě americká letadla. Jeden stroj vybuchl ve vzduchu a trosky dopadly do okolí osad Sestrouň a Zberaz. Sedm členů posádky zahynulo při výbuchu a seskoku, zachránili se pouze tři letci. Ti však byli po seskoku zadrženi komandem SS a odvezeni na Konopiště. Druhé letadlo bylo poškozeno. Opustilo ho sedm členů posádky, další dva letci zůstali a stroj opustili až nad Plzní. Ze sedmi letců, kteří seskočili padákem, skončilo v rukou SS pět, šestého smrtelně zranil maďarský voják. Zachránil se pouze zadní střelec Newton T. Parker. Podařilo se mu včas a dobře se ukrýt a po šesti dnech pochodu (pouze v noci) směrem na západ dorazil do Tohovic, kde mu poskytl pomoc železničář František Pařízek. Zajatí letci byli na velitelství SS na Konopišti podrobeni výslechu a ještě týž den večer byli všichni zastřeleni ranou do týla. Jejich hromadný hrob byl odkryt až počátkem roku 1947. Vrazi nebyli nikdy potrestáni.

Velitel amerického bombardéru R. A. Norvell se v roce 2002 poklonil památce svých spolubojovníků na sedlčanském hřbitově.

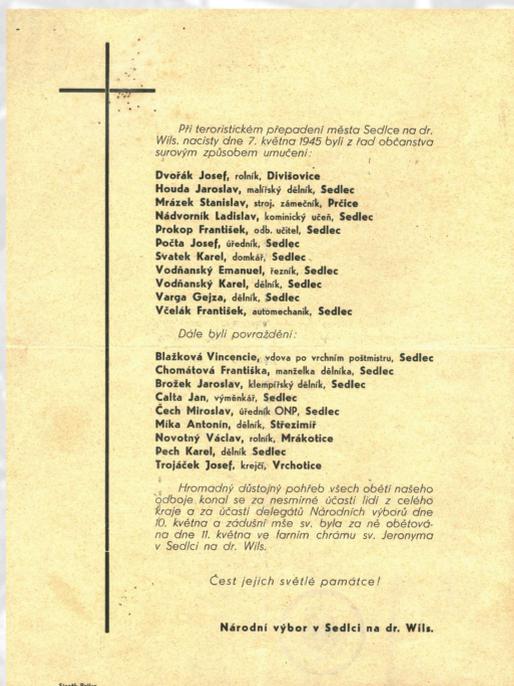
Vyzvednutí ostatků amerických letců na sedlčanském hřbitově v létě 1946

Symbolický hrob amerických letců u Hradištkva v roce 1950

Odhalení památníku americkým letcům u Hradištkva (18. 5. 1991)

Květnové povstání v Sedlci

V májových dnech roku 1945 došlo v Sedlci i v Prčici, tak jako v jiných místech v Čechách, k povstání proti německým okupantům. Byla odzbrojena posádka 54 maďarských vojáků v místní škole, postaveny ozbrojené hlídky, na výpadech silnicích zřízeny protitankové zábrany, podařilo se také odzbrojit 30 příslušníků jednotky SS v Heřmaničkách atd. Sedlec se stal střediskem povstání v celém regionu. Velení SS se rozhodlo tento odboj tvrdě potrestat. Proti povstalcům byla vyslána od Votic jednotka cyklistů a dva pancéřové vozy. Jejich postup se sice Sedleckým 6. května v podvečer v lese u Loudilky podařilo zastavit, ale následující den, kdy esesmani hnali před svými tanky rukojmí (80 civilistů z Heřmaniček), rychle pronikli přes Loudilku a Prčici až do Sedlce. Ve městě prohledávali domy a zatýkali. Osádky tanků na výpadech silnicích ostřelovaly občany, kteří utíkali ukrýt se do lesů v okolí. Mezitím esesmani shromáždili všechny sedlecké muže na náměstí a z nich vybrali ty, které považovali za účastníky odboje. Jedenáct vybraných mužů odvěkli za město a po týráni je zastřelili. Na útěku v polích bylo zavražděno dalších devět osob. Mezi oběťmi krvavého násilí byli i tři občané ze Sedlčan, kteří po vystěhování v roce 1943 našli přechodný domov právě v Sedlci.

Zohavená těla obětí nacistické perzekuce v Sedlci po vyzvednutí z jámy 9. května 1945

Hromadný pohřeb všech obětí povstání v Sedlci 10. května 1945

Jaroslav Brožek ze Sedlčan byl zastřelen na louce u mostu ze Sedlce do Prčice.

Miroslav Čech, úředník Okresní nemocenské pojišťovny, byl zastřelen v polích.

Josef Počta, zřízenec berní správy, byl po týráni zavražděn a zakopán do společného hrobu s dalšími oběťmi nacistického řádění.

Ustupují, odcházejí Osvobození

Protitankový příkop mezi Solopyskami a lesem Dešno

◀▶
Příjezd generála
Alfreda Karrasche
do Kamýku nad Vltavou

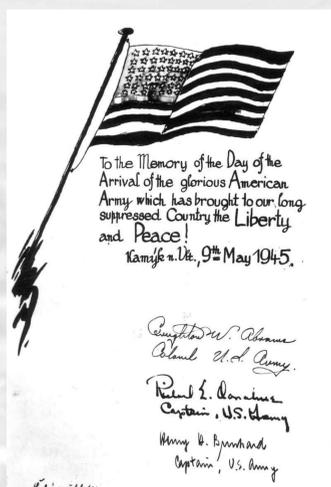
Američtí vojáci v Kamýku nad Vltavou

Kapitán Josef Zvěřina
z Kamýku nad Vltavou

Plukovník
Creighton W. Abrams

Zápis v pamětní knize Městské školy v Kamýku n. Vlt. s podpisy amerických důstojníků

Američtí vojáci v Kamýku nad Vltavou

Hlídky Revoluční gardy u kamýkého mostu

Ústup jednotek SS z vystěhovaného území

Jednotky SS na území Sedlčan se od podzimu 1944 a hlavně na počátku následujícího roku velmi intenzivně připravovaly na obranu tohoto prostoru. Civilisté z okolí byli nahnáni na stavbu protitankových překážek na silnicích a hloubení protitankového příkopu (byl veden od Hořejšího rybníka v Solopyskách severním směrem k lesu Dešno a měl spolu s těmito přírodními překážkami zabránit průniku těžké vojenské techniky od západu - přetínal silnice od Kamýku a od Zrúbku). Intenzivně byla budována kruhová obrana Sedlčan. Tvořila ji síť zákopů a palebných postavení.

Vývoj situace na frontách však zmařil záměry Němců. Nemohli již bránit toto území a hledali cestu k rychlému úniku na západ. Velitel výcvikového prostoru SS generál Alfred Karrasch proto uzavřel 8. května 1945 dohodu s vojenskými členy Národního revolučního výboru v Benešově o odchodu německých jednotek z prostoru cvičiště přes Kamýk nad Vltavou (most přes řeku Vltavu střežila jednotka SS) a dále na západ. Prostřednictvím kapitána Josefa Zvěřiny se v Kamýku uskutečnilo dne 9. května 1945 další jednání Karrasche s představitelem americké armády plukovníkem Creightonem W. Abramsem. Zde byly dohodnuty podmínky kapitulace a odchodu vojsk SS z vystěhovaného území do amerického zajetí. V odpoledních hodinách téhož dne začaly přes kamýcký most procházet ještě stále ozbrojené jednotky SS, k nim se přidávaly i ustupující oddíly Wehrmachtu a němečtí civilisté, tzv. „národní hosté“. Během dvou dnů se podle odhadu přesunulo na západ do americké zóny asi 20 tisíc osob, z toho přibližně 10 tisíc příslušníků jednotek SS.

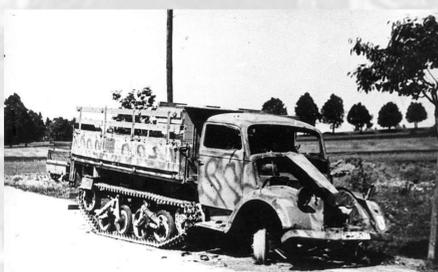
Kolona německých válečných invalidů prochází v posledních dnech války Sedlčany a Přerů.

Národní hosté na mostě v Kamýku nad Vltavou

K nim se přidávají i němečtí civilisté, tzv. „národní hosté“. Snímek ze Sedlče.

Zničená nepotřebná německá technika zůstala v příkopech u silnic jako svědek posledních dnů války.

Rudoarmějci s obyvateli z okolí Zrúbku

Důstojníci Rudé armády v Petrovčích

Příjezd Rudé armády na Vysoký Chlumec

Příslušníci Rudé armády v Sedlčanech

Kolona vozidel Rudé armády v Kamýku nad Vltavou

Skupina vojáků Rudé armády v Počepicích

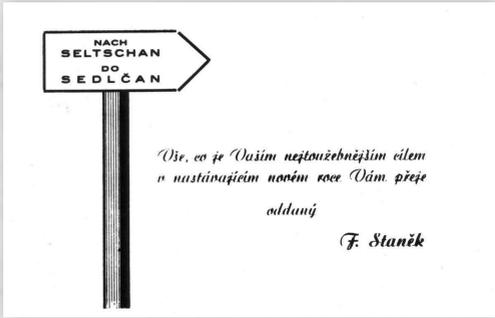
Rudá armáda v Sedlčanech.

Konečně přijeli. V 17 hod. odpoledne dne 10. května přijela první tři auta s mládežou Rudou armádou. Slavnostně uvítání na náměstí, zahájení bojištěmí, lidé pískají, každá je narychlo objevená a uvidí - každá tři přednáší p. Franciškou Gousserovou ruskou. Po čtení - slyší příjímání datů dvě auta a za nimi tři další. Ruský důstojník sloje na auto odpovědět na přivítání, ale v Sedlčanech nenastolová. Ujíždějí dál k Vltavě na adupřijímání Němců, kteří před svou prchají k Američanům. Němci měli v Rusce - možná kři - panický strach. Vrať se by - lo jim, že neměli být uvítání a asi se obávají, že Rusové se rádi vedou. Starší rakona: Oko na oko, zed na rub!

Antonín Haas ze Sedlčan s vojáky Rudé armády

Návrat do ztraceného domova

Odvážné přání tiskaře Františka Staňka k novému roku 1945 vyjádřilo naději na brzký návrat vystěhovaných do Sedlčan.

Rozbořené chlévy a stodoly v usedlosti Mrskošových

Zbytky poškozené vojenské techniky v Šafaříkové ulici

Vrak vozidla a smetiště v Tyršově ulici

Hromady popela a smetí na Novém Městě

Poškozená budova v ulici Na Mašinách

Lidé bez domova (Karel Hoffman)

Kraj tvrdý, kamenitý
milovány
barbarská pěst
sevřela naděje skrovného
života
v temných mracích
zemřela...
vyhnání, rozprchlí
jak poděšení ptáci
k domovu
v myšlenkách
stále se vrací...
léta strádání
zoufalství
vysvobození
vítězství...
unavení
s odvahou v očích
znovu
domovinu vítají
v slavných dnech
máje píseň díky zpívají...

Autobusy s osvobozenými vězni z koncentračních táborů na hraničním přechodu Cínovec. První vlevo Stanislav Macák ze Sedlčan. Vracel se do vlasti společně s lidickými ženami.

Návrat do ztraceného domova

Jednotky SS vyklidily město Sedlčany v noci z 8. na 9. května. Po jejich odchodu na dvorech domů ještě dohořovaly zbytky výstroje a výzbroje, rozstřílené radiopřijímače, telefonní přístroje, zbytky uniforem, prádla, pokrývek, slamníků, listinný materiál, plynové masky atd. Ulice byly plné skla, rozbitých lahví, zbytků jídla, zvířecích i lidských výkalů a výbušnin.

Větší požáry propukly na Novém městě a v budově bývalého muzea. U Rebců v Havlíčkově ulici, kde esesmani zřídili autodílny, založili oheň projíždějící němečtí vojáci a nedovolili je uhasit.

Postavení národního výboru, který se teprve tvořil, bylo svízelné. Chyběli muži, kteří by ochránili majetek před rozkradením, chybělo četnictvo. Akceschopný národní výbor vznikl až 12. května 1945. Do jeho čela byl vybrán Matěj Hrabý, kapitán čsl. armády v záloze.

Hlavní snaha nového správního orgánu směřovala k odstranění válečných škod ve městě a k vytvoření podmínek pro návrat vystěhovaného obyvatelstva. Velké úsilí bylo vynaloženo při čištění města a domů, odstraňování vraků vozidel, vojenské techniky a hlavně výbušnin, které v některých domech odcházející němečtí vojáci nastražili do oken a vchodových dveří. K povinnostem obce patřila i péče o německé zajatce (byli ubytováni krátce v hostinci U Špalů č.p. 30 - dnes U Krčína - později v bývalé synagoze, pracovali hlavně na úklidu města, v dílnách a zemědělství) a německé civilisty, tzv. „národní hosty“.

Nepříjemným úkolem národního výboru bylo zajištění osob, které se provinily proti národní cti kolaborací s Němci - obviněno bylo 11 osob. Důležitá byla spolupráce s velením Rudé armády hlavně pro zajištění pořádku a zásobování obyvatelstva. Vojsko krátce obsadilo domy po Němcích, vojenský lazaret byl zřízen v budově okresního úřadu a okresního soudu.

Na následky zranění zde zemřelo 28 rudoarmějců a byli pohřbeni na Církvičce. Jednotky Rudé armády zůstaly v Sedlčanech do poloviny června 1945.

Vystěhovaní se vraceli do svých domovů postupně. Museli totiž nejdříve opravit své domy, byty, dílny, obchody, stáje, hospodářské budovy, aby v nich mohli založit svoji další existenci, svůj další život. Část vystěhovalců se však do Sedlčan nevrátila a našla si nový domov v pohraničí.

Válečné škody v Sedlčanech: - úplně zničeno 12 budov a 25 bytů
- těžce poškozeno 160 budov a 265 bytů
- lehce poškozeno 227 budov a 377 bytů

Kapitán Matěj Hrabý, první předseda revolučního národního výboru v Sedlčanech.

Přijetí delegace města Sedlčan u prezidenta ČSR dr. Edvarda Beneše na Pražském hradě na jaře 1946. Zleva: Jan Smrčka, Cyril Zouzal (předseda MNV), Karel Hruška, Jan Hötzel a František Dvořák.

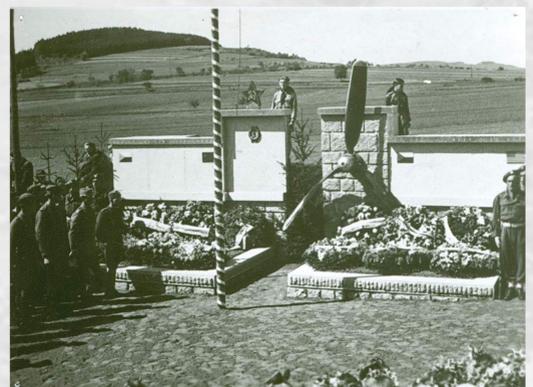
Trvalou připomínkou vystěhování Sedlčanska je sousoší Lidé bez domova, (autor sochař Břetislav Benda), odhalená na Sukově náměstí v roce 1978.

Jména občanů města, kteří zahynuli za 2. sv. války, připomíná pamětní deska odhalená v roce 1995 na budově sedlčanské radnice.

Při velké vzpomínkové slavnosti na počátku května 1946 byl na sedlčanském hřbitově odhalen společný památník amerických letců a rudoarmějců.

MĚSTSKÉ MUZEUM SEDLČANY

vás zve na výstavu pořádanou k 65. výročí
vystěhování Sedlčanska v letech 1943 – 45

LIDÉ BEZ DOMOVA

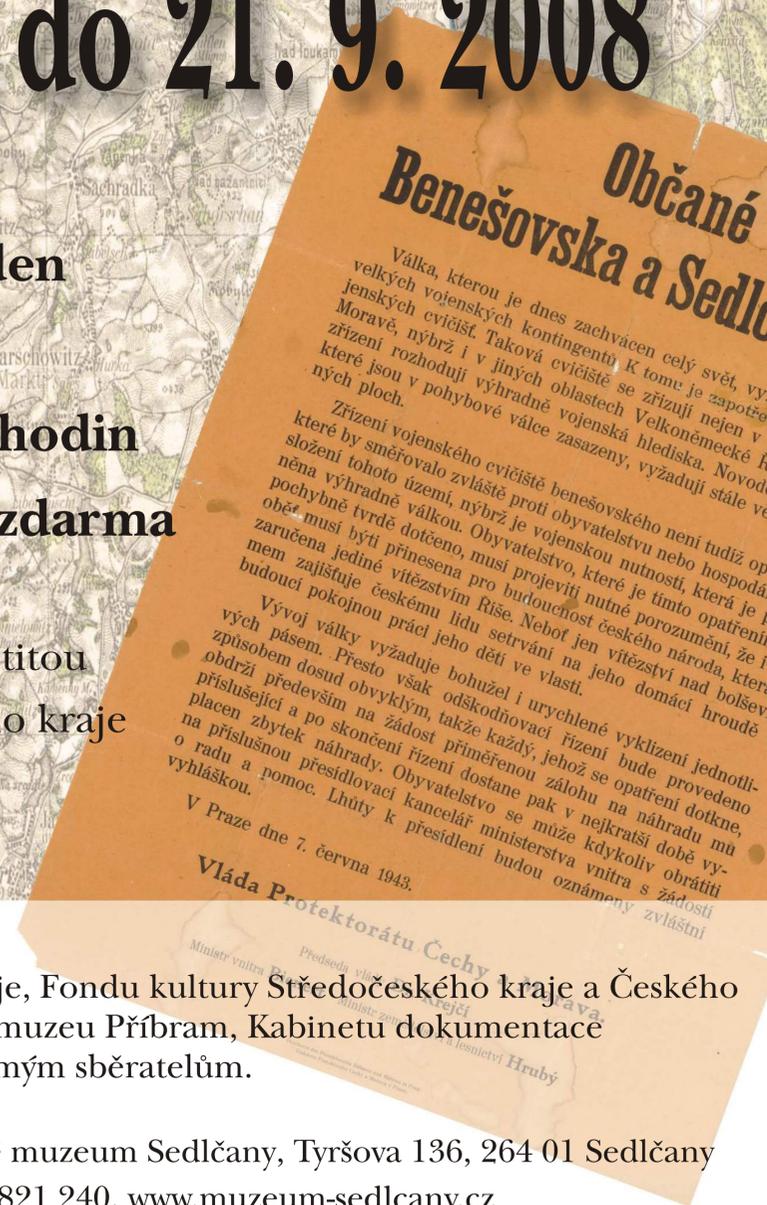

Sedlčanské muzeum pro vás připravilo výstavu věnovanou smutnému období našich nedávných dějin, kdy byla část Sedlčanska vystěhována pro účely budování cvičiště vojsk SS. Návštěvníci si mohou prohlédnout mnoho kvalitních dobových materiálů, fotografií, map a dokumentů. Součástí výstavy je řada originálních trojrozměrných předmětů, navozujících dobovou atmosféru období druhé světové války.

**Výstavu je možno navštívit
od 13. 6. do 21. 9. 2008**

**Otevřeno každý den
mimo pondělí
od 9.00 do 16.00 hodin
Vstup na výstavu zdarma**

**Výstava se koná pod záštitou
hejtmana Středočeského kraje
Petra Bendla.**

Výstava byla realizována za finanční podpory Fondu hejtmana Středočeského kraje, Fondu kultury Středočeského kraje a Českého svazu bojovníků za svobodu. Pořadatel výstavy děkuje za spolupráci Hornickému muzeu Příbram, Kabinetu dokumentace a historie Vězeňské služby ČR, Vojenskému historickému ústavu v Praze a soukromým sběratelům.

Středočeský kraj

Městské muzeum Sedlčany, Tyršova 136, 264 01 Sedlčany
☎ 318 821 240, www.muzeum-sedlcany.cz

LIDÉ BEZ DOMOVA

(výstava k 65. výročí vystěhování Sedlčanska v letech 1943 - 45)

Po vyhlášení protektorátu Čechy a Morava v březnu roku 1939 začali němečtí okupanti uskutečňovat své plány na úplnou germanizaci českých zemí. Vedle řady hospodářských a kulturních nařízení k tomu využili i institutu vojenských cvičišť. Počátkem března 1942 vydal říšský vedoucí SS Heinrich Himmler rozkaz o zřízení vojenského výcvikového prostoru pro jednotky SS u Benešova (Truppenübungsplatz Beneschau). Rozloha zabraného území mezi Vltavou a Sázavou činila 44 000 ha a mělo se odtud vystěhovat asi 30 000 obyvatel.

Evakuace z nově budovaného cvičiště probíhala v pěti etapách. Obce a osady na Sedlčansku se stěhovaly ve 3. až 5. etapě (1943 - 44), mimo tyto etapy byly vysídleny Sedlčany (do 31. 7. 1943). Vystěhování ze Sedlčanska se týkalo 7380 osob, ve skutečnosti jich odešlo 3184. Nejvíce bylo postiženo samo okresní město Sedlčany, které musely opustit přes dva tisíce jeho obyvatel.

Všechny nemovitý majetek vysídlenců, ale i těch, jež zůstali na cvičišti, byl vykoupen a stal se vlastnictvím Německé říše. Ti, kteří se nevystěhovali, byli nasazeni na práce pro jednotky SS (vojenské stavby, opravárenské dílny, výroba terčů, vojenské statky SS ...).

Levnou pracovní silou se stali vězni z pracovních-výchovných a koncentračních táborů (Vrchotovy Janovice, Bystřice, Křepeňice ...).

Větší část vojenského prostoru využívaly tankové, dělostřelecké a protitankové jednotky SS k intenzivnímu výcviku, zemědělskou půdu na okrajovém území cvičiště obhospodařovaly vojenské statky SS (SS-Hof).

V posledních dnech války zasáhly jednotky ze cvičiště proti povstání v Praze a také podnikly řadu trestních výprav do okolí (masakr politických vězňů na nádraží v Olbramovicích 6. 5. 1945, krvavé potlačení povstání v Sedlci 7. 5. 1945).

Oddíly SS opustily cvičiště 9. a 10. května 1945 a přes Kamýk nad Vltavou směřovaly dále na západ do amerického zajetí. Jednotky Rudé armády osvobodily území Sedlčanska 10. a 11. května. Vystěhovalci se mohli vrátit do svých domovů.

Realizace výstavy: březen - květen 2008

Kurátor výstavy: Jiří Páv

Námět a scénář: Jiří Páv, David Hroch

Texty: Jiří Páv

Výběr fotografií a dokumentů: Jiří Páv, David Hroch

Skenování: David Hroch, Samba servis, spol. s r.o. - Polygrafický dům, Sedlčany

Grafické řešení panelů: Samba servis, spol. s r.o. - Polygrafický dům, Sedlčany

Realizace panelů: Kachna - studio reklamy, Sedlčany

Připravilo: Městské muzeum Sedlčany, Tyršova 136, 264 01 Sedlčany

www.muzeum-sedlcany.cz

© Městské muzeum Sedlčany, 2008